

Projekt

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W OLECKU**

z dnia ..... 2015 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Olecko na lata 2015- 2018

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. poz.124 z późn. zm.) i Rada Miejska w Olecku uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Olecko, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Olecka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Karol Sobczak

Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Olecko na lata 2015 – 2018.

I. WSTĘP

Problem narkotyków w Polsce istnieje i dotyczy wszystkich regionów kraju. Gmina Olecko również nie jest z tego wyłączona.

Przeprowadzona przez Studio Diagnozy i Profilaktyki w Krakowie w 2011 roku „Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych dla Gminy Olecko” oraz przeprowadzone w 2014 roku szerokie konsultacje społeczne – stanowią podstawę działań profilaktycznych. Badania nie wykazały tendencji wzrostowej w zakresie używania narkotyków, jednak uczniowie deklarowali zwiększenie używania innych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy”. Niepokojący jest również fakt obniżania się wieku inicjacji związanej ze stosowaniem używek. Stawia to nowe wyzwania przed działaniami profilaktycznymi, niezbędne staje się objęcie nimi dzieci ze szkół a nawet przedszkoli. Przeciwstawienie się zjawisku używania substancji psychoaktywnych, zwłaszcza przez młodych ludzi, wymaga zaangażowania i mobilizacji całego społeczeństwa.

Z badań wynika również, że rodzice często nie zauważają tego, że ich dzieci znajdują się pod wpływem substancji psychoaktywnych. Najbardziej sprzyjającymi okolicznościami do kontaktu z w/w substancjami są wakacje oraz czas wolny, dlatego też elementem działań profilaktycznych powinno być stworzenie młodym ludziom atrakcyjnych możliwości spędzania czasu wolnego, pozwalającym na rozwijanie swoich zainteresowań.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 124, z późn. zm.), zwana dalej ustawą umożliwia realizację zarówno działań profilaktycznych, jak i zaradczych na szczeblu gminnym.

Program:

- a) stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Olecko do roku 2015 przyjętej uchwałą Nr XLIV/337/06 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30 marca 2006 r.,
- b) jest zgodny z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016,
- c) jest poparty Diagnozą problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta i gminy Olecko, sporządzoną w 2011 roku,
- d) opiera się na diagnozie wynikającej z szerokich konsultacji społecznych w zakresie znajomości problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży oraz potrzeby pogłębienia wiedzy w tym zakresie przez osoby dorosłe,

Za realizację programu odpowiada pełnomocnik, powołany przez Burmistrza na podstawie art.10 ust.5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z NARKOMANIĄ

W badaniu przeprowadzonym na terenie Gminy Olecko w 2011r. udział wzięło 225 uczniów (w tym 73 dziewczęta i 74 chłopcy):

- a) w szkołach podstawowych przebadano 77 uczniów (39 dziewcząt i 38 chłopców),
- b) w szkołach gimnazjalnych 71 uczniów (28 dziewcząt i 43 chłopców),
- c) w szkołach ponadgimnazjalnych badaniu zostało poddanych 77 uczniów (34 dziewczęta i 43 chłopców).

Badanie odbywało się w czasie zajęć lekcyjnych, miało postać ankiety składającej się z 60 pytań. Niektóre z nich uczniowie uzupełniali własnymi odpowiedziami.

Pytania o używanie substancji psychoaktywnych w gminie dotyczyły, oprócz alkoholu, również stosowania narkotyków. 10% mieszkańców gminy przyznało się do zażywania narkotyków. Trzeba wyraźnie podkreślić, że przyznanie się do używania narkotyków (nawet podjęcie jednorazowej próby) jest w istocie przyznaniem się do

czynu karalnego w Polsce. Wyniki pokazują, że większość osób ankietowanych nie miała osobistego kontaktu z narkotykami. Badania wykazały również, że 20% ankietowanych wie, w jakim miejscu i u kogo można zdobyć narkotyki.

Zapytano również respondentów, ile znają osób w swoim otoczeniu, które zażywają narkotyki. Otrzymane wyniki zostały przedstawione na poniższym wykresie.

1. Dostępność narkotyków w środowisku dzieci i młodzieży.

czy uważasz, że w Twoim środowisku kupić narkotyki jest?	szkoły podstawowe	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne
bardzo trudno, prawie niemożliwe	21%	15%	9%
raczej trudno, nie warto się wysilać	10%	11%	3%
trudno, ale jak się zna odpowiednie osoby to można	12%	25%	43%
raczej łatwo, nie wymaga to dużego wysiłku i znajomości	3%	7%	13%
łatwo, właściwie każdy może kupić	0%	4%	18%
trudno powiedzieć/ nie wiem	54%	38%	14%

Dzieci i młodzież przyznają się również do stosowania dopalaczy, problem ten występuje na każdym poziomie edukacji. Wśród osób mających kontakt z dopalaczami do ich spożycia najczęściej dochodzi w trakcie wakacji, a także w czasie wolnym po szkole.

2. Dostępność dopalaczy w środowisku lokalnym.

W twojej miejscowości zakup "dopalaczy" jest?	szkoły podstawowe	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne
bardzo trudny	21%	13%	26%
raczej trudny	18%	17%	21%
raczej łatwy	10%	17%	9%
łatwy	3%	4%	4%
nie wiem	48%	49%	40%

3. Okoliczności pierwszego kontaktu z narkotykami.

Gdzie po raz pierwszy miałeś kontakt z narkotykami?	gimnazja	szkoły ponadgimnazjalne
w szkole	0%	12%
na wagarach	0%	12%
na dyskoteci/ w pubie	0%	6%
na wakacjach	71%	35%
w czasie wolnym/po szkole	29%	29%
w domu	0%	6%
inna sytuacja	0%	0%

Sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się ze spożywaniem alkoholu, narkotyków i paleniem papierosów. Również czas wolny staje się okazją do pierwszych kontaktów z papierosami, alkoholem i narkotykami. Stworzenie młodym ludziom atrakcyjnych możliwości spędzania czasu wolnego, podczas których będą mogli rozwijać swoje zainteresowania, powinno być ważnym elementem działań profilaktycznych.

4. Analiza danych z instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych (policja, poradnia, MOPS).

- 1) Gmina Olecko, wg stanu na 13 października 2014r. liczy 22.090 mieszkańców, w tym zamieszkałych na terenie:
  - a) miasta – 16.512,
  - b) wiejskim – 5.578.
- 2) bezrobocie (maj 2014 r.) w powiecie oleckim - 21,0% (kraj -12,5% , województwo – 19,6%):
  - a) bezrobocie w powiecie oleckim w stosunku do województwa. - 6 miejsce,
  - b) wśród bezrobotnych, Gminy Olecko młodzież w wieku do 25 lat stanowi - 15,9% (249 osób),

- c) w strukturze bezrobotnych duży odsetek stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych – 27,7% (435 osób),
- 3) liczba szkół
  - a) podstawowych – 6,
  - b) gimnazjów – 5
  - c) ponadgimnazjalnych – 3.
- 4) liczba świetlic:
  - a) ilość świetlic z programem socjoterapii – 3,
  - b) ilość dzieci uczestniczących w zajęciach świetlic z programem socjoterapii – 75,
  - c) ilość świetlic opiekuńczo-wychowawczych – 2,
  - d) ilość dzieci uczęszczających do świetlic opiekuńczo-wychowawczych – 50.
- 5) instytucje zajmujące się osobami uzależnionymi i ich rodzinami:
  - a) NZOZ Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia, zatrudniająca 1 certyfikowanego instruktora terapii uzależnień, 4 certyfikowanych specjalistów psychoterapii uzależnień z oraz lekarza specjalista-psychiatra;
W 2014 roku do końca października zarejestrowano 27 osób uzależnionych od narkotyków, w tym 7 nieletnich .
Do ośrodków stacjonarnych skierowano 6 osób, 10 rodzin utrzymuje stały kontakt z Poradnią;
  - b) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (certyfikowany instruktor terapii uzależnień, certyfikowany psycholog oraz prawnik z ukończonym Studium Przeciwdziałania Przemocy);
  - c) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 6 członków przeszkolonych z zakresu podstawowej wiedzy o problemach alkoholowych i innych uzależnień;
  - d) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - w pierwszym półroczu 2014 r. do MOPS-u zgłosiło się 5 osób mających problem z nadużywaniem narkotyków. Osobom tym została udzielona stosowna pomoc;
  - e) Komenda Powiatowa Policji;
  - f) Sąd Rejonowy i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
  - g) pedagodzy i psychologowie w szkołach;
  - h) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
  - i) kościół katolicki i inne związki wyznaniowe.

III. Cele i zadanie Gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii

Cel główny – przeciwdziałanie narkomanii na terenie Gminy Olecko

Problem używania substancji psychoaktywnych od kilku lat narasta lawinowo, pojawiają się nowe środki, obniża się wiek inicjacji narkotykowej, nasila się przestępczość wśród młodych narkomanów. Wśród substancji psychoaktywnych swoje miejsce mają także dopalacze, a także coraz bardziej popularne napoje energetyzujące. Nowym niebezpiecznym zagrożeniem stają się także leki bezrecepturowe. Te wszystkie substancje mogą stanowić źródło poważnych zagrożeń dla zdrowia, ale przede wszystkim uzależnień. Pojawia się nowa generacja uzależnień, które wiążą się z korzystaniem z komputera i Internetu. Są one o tyle niebezpieczne, że człowiek nie zauważa kiedy zostaje wplątany w sieć, z której trudno się wydostać.

Cel 1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

Współczesna profilaktyka opiera się na aktywnym udziale dzieci i młodzieży w profesjonalnych programach. Programy takie powinny charakteryzować się dużą skutecznością i być akceptowane przez odbiorców.

Szczególnie cenne są programy, które uczą dzieci i młodzież, nie tylko wiedzy, ale również wyrabiają w nich pozytywne nawyki. Ponadto dostarczają wiedzy ich rodzicom/opiekunom na temat występujących zagrożeń. Programy takie posługują się metodami aktywnymi, np. warsztatowymi.

Zadania:

1. Wspieranie placówek oświatowych w rozwijaniu działań profilaktycznych, w szczególności obejmujących diagnozę problemu używania narkotyków na terenie szkoły i realizację adekwatnego do potrzeb programu profilaktycznego.
2. Wspieranie programów z elementami profilaktyki w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec używania substancji psychoaktywnych.
3. Wspieranie programów profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych w grupach podwyższonego ryzyka (dzieci z rodzin zagrożonych patologią społeczną, wychowanków domu dziecka i innych).
4. Organizowanie szkoleń w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych osób realizujących zadania profilaktyczne obejmujące problematykę uzależnień od substancji psychoaktywnych,
5. Dostarczanie wiedzy rodzicom i innym osobom dorosłym w zakresie rozpoznawania i zapobiegania narkomanii i innych uzależnień.
6. Wspieranie i organizowanie kampanii edukacyjnych uwzględniających problematykę narkomanii i innych uzależnień, zakup materiałów edukacyjno- informacyjnych.

Wskaźniki:

1. Liczba placówek oświatowych, które otrzymały wsparcie finansowe na realizację działań profilaktycznych.
2. Liczba realizowanych programów profilaktyczno – edukacyjnych.
3. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych z elementami profilaktyki.
4. Liczba uczestników biorących udział w różnych formach działalności szkoleniowej w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych.
5. Liczba osób dorosłych objętych edukacją z zakresu rozpoznawania i zapobiegania narkomanii i innych uzależnień.
6. Ilość kampanii związanych z przeciwdziałaniem narkomanii i innych uzależnień.

Cel 2. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym, zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom.

Problem zażywania narkotyków w Gminie Olecko nie jest rozpowszechniony, jednak jest obecny. Ważnym zadaniem osób pomagających w wyjściu z uzależnienia jest kompleksowa diagnoza sytuacji rodzinnej i zaoferowanie pomocy zarówno rodzinie jako całości, jak i poszczególnym jej członkom.

Zadania:

1. Zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Zapewnienie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla rodzin z problemem używania środków psychoaktywnych i innych uzależnień.

Wskaźniki:

1. Liczba osób korzystających z psychoterapii.
2. Liczba rodzin korzystających z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

IV. Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 r.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem (art. 10 ust. 1 pkt 1) - przewidywana kwota **14.000 zł**

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin
1.	psychoterapia osób uzależnionych od narkotyków	liczba osób korzystających z psychoterapii	placówki leczenia odwykowego	praca ciągła
2.	psychoterapia rodzin z problemem narkomanii	liczba osób korzystających z psychoterapii	placówki leczenia odwykowego	praca ciągła

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej (art. 10 ust. 1 pkt 2) – przewidywana kwota **2.500 zł**

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin
1.	przeszkolenie rodziców w zakresie rozpoznawania zjawiska narkomanii i innych uzależnień	liczba rodziców uczestniczących w szkoleniach	placówki oświatowe	w okresie roku szkolnego
2.	warsztaty profilaktyczne dla młodzieży gimnazjalnej z zakresu uzależnień, w tym m.in. od narkotyków, dopalaczy, Internetu, gier komputerowych	liczba przeszkolonych uczniów liczba warsztatów profilaktycznych dla młodzieży.	placówki oświatowe	w okresie roku szkolnego
3.	przeszkolenie nauczycieli i pedagogów oraz innych osób zajmujących się profilaktyką w zakresie narkomanii i innych uzależnień (m.in. dopalacze, Internet)	liczba osób przeszkolonych	Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom Wydział EK	rok szkolny

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych (art. 10 ust. 1 pkt 3) – przewidywana kwota **7.000 zł**

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin
1.	prowadzenie profesjonalnych programów profilaktycznych w szkołach i innych placówkach.	liczba zrealizowanych programów liczba odbiorców	placówki oświatowe Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom	w okresie roku szkolnego

			wydział EK	
--	--	--	------------	--

2.	prorowadzenie zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyki według programów własnych, jako alternatywa spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.	liczba prowadzonych zajęć liczba uczestniczących w zajęciach	Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom dyrektorzy placówek wychowawczych i oświatowych	w okresie roku szkolnego
3.	prorowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych będących częścią szkolnych programów profilaktycznych	liczba prowadzonych zajęć liczba uczestniczących w zajęciach	Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom Wydział EK dyrektorzy placówek oświatowych	w okresie roku szkolnego
4.	współdział w organizowaniu rodzinnych imprez promujących spędzanie czasu bez środków stymulujących.	liczba imprez liczba uczestników	placówki oświatowe ROK „Mazury Garbate” organizacje pozarządowe	w okresie roku szkolnego

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii (art. 10 ust. 1 pkt 4) - przewidywana kwota **1.500 zł**

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin
1.	zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dla instytucji, organizacji współpracujących na rzecz przeciwdziałania narkomanii.	liczba podmiotów otrzymujących materiały.	Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom	wg potrzeb

V. Źródła finansowania programu

Finansowanie realizacji w/w zadań, określa plan finansowy na dany rok zgodny z budżetem gminy. Na realizację w/w zadań będą przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii, zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r., poz.124 z późn. zm.), należy do zadań własnych gmin.

Zadania są szczegółowo określone w w/w ustawie.

Realizacja zadań, zgodnie z art.10 ust.2 ustawy, prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalanego przez radę gminy. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Olecko w latach 2011-2014. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania narkotyków.

Stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Olecko do roku 2015, a także opiera się na założeniach wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011 – 2016. Program jest oparty na diagnozie problemów społecznych wykonanej w 2011 roku oraz szerokich konsultacjach społecznych przeprowadzonych w roku 2014.

Program jest adresowany do całej społeczności lokalnej zarówno mieszkańców jak i instytucji zaangażowanych w pracę nad rozwiązywaniem bieżących problemów związanych z używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy. Środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.